

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

De sociis ad Ignatium adiunctis. Cap. XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

“quominus eadem tibi quoque, integra etiamnum re, consideran-
 “da proponerem. Mihi, ut dixi, pro Christi nomine vexari ac tor-
 “queri optatissimum est: iamque si videtur, sponte ad patibulum
 “pergo; tu, Lutetia Parisiorum, à sanctæ Barbaræ collegio, in eius-
 “modi causa tale documentum vel pietatis vel æquitatis dari an-
 “expediat, pro tua sapientia ac religione constitue. Vix dum Igna-
 rius dixerat, cum Gouea, vir & ni concitaretur aliunde, suopte
 mitis ingenio & tum instinctu diuino valde compunctus, illico
 capta damnauit, ac maiorem in modum detestatus est; apprehē-
 sumque amicissimè Ignatium deduxit in aulam, quò iam colle-
 gæ cum reliqua turba parati conuenerant. Ibi silentio indicto,
 repente contra omnium expectationem de Ignatii laudibus o-
 rationem instituit; viri fortitudinem, innocentiam, caritatē ex-
 tollens; se ipsum & cæteros, qui innoxio periculum struxerant,
 vehementer accusans; quam in sententiam cum multa dolenter
 grauitèrque dixisset, ad extremum obortis lacrymis, ad Ignatii
 genua præcidit, precatuque delicti veniam, & apud cæteros illū
 in admirationem gratiamque restituit, & ipse in omni deinde vi-
 ta Ignatium & socios præcipuo amore studioque complexus est.

DE SOCIIS AD IGNATIUM ADIUNCTIS.

CAPVT XXI.

HA S C E igitur aliasque eiusmodi insectationes atque
 pericula Ignatius Christi causa contraxit, at tamen idem
 plurimorum quoque sibi gratiam ac benevolentiam o-
 ptimis artibus peperit. Fuit enim in illo, præter diuinitus infusa
 charismata, mirum etiam atque efficax ingenium & studium ad
 animos hominum demerendos. In principum amicitias oppor-
 tunè insinuare sese, easdemque obsequio & submissione tueri, pa-
 res facilitate ac suauitate morum allicere; inferioribus & egen-
 tibus auctoritate, opera, necnon è suis angustiis etiam pecunia
 præstò esse; morbo aliquo laborantes vel cum valetudinis & cõ-
 tagionis periculo adire, solarique amantissimè; eorum quibus
 cum viueret, agerèrve, vel difficultatem naturæ & arrogantiam
 perpeti; vel ineptias ac stultitiam, quoad ira res ferret, exsorbere
 dissimulatione mirabili; ad aliorum arbitrium ac voluntatē, qui-
 buscunque rebus honestè posset, semper accommodare se ac fle-
 ctere; omnibus denique in Christi gratiam omnia fieri: vbi peni-
 tus in hominum sensus ac voluntates irrepserat, tum demū offi-
 cius

cius ac benevolentia comprehensos occupatosque, pro suo que-
 que captu, sensim & cautè progrediens, Christiana religionis &
 officii præceptionibus excolebat. Atque his ferme artibus, & si-
 mul sanctimoniam ac frugalitatis exemplo, multos, vt diximus, à
 turpi ac flagitiosa vita non modò ad sobrietatem & continentiam,
 sed etiam ad contemptum rerum mortalium, atque ad salutaria
 consilia Christi conuertit. Complures præterea hæreticos, gras-
 sante iam tum peste Luteriana, tempestiuus disputationibus mo-
 nitisque conuictos, ad sacra Quæstorum tribunalia volentes ad-
 duxit; & cum sancta Romana Ecclesia in gratiam secreta abiur-
 ratione restituit. Iam verò, quod ei vel in primis propositum ini-
 tio fuerat, vt aliquos ingenio doctrinaque præstantes ad suum
 institutum ac vitæ rationem aggregaret; in id ipsum per Theo-
 logiam maximè tempus incubuit: adiunxitque sibi, Deo bene iu-
 uante, iuuenes nouem ex academia vniuersa lectissimos. quorum
 primus fuit Petrus Faber Allobrox, pago Villareto Gebennensis
 diocesis humili natus loco, sed egregiè pius, quippe qui duode-
 cimo ætatis anno per summum sanctimoniam studium virginitatè
 Deo vouerat; idemque ad litteras à vita pastoralis traductus, tantum
 ingenio industriaque profecerat, vt eum in locis Aristotelis diffi-
 ciliores magister ipse Penna consulere. Hunc igitur Ignatius
 & studiorum & contubernii communione sibi conjunctum, li-
 cèt socium gloriosi operis ipso initio destinasset, non tamen cõ-
 tinuò illi rem aperuit, neque ad tantam perfectionem impellere
 confestim aggressus est; sed conscientiam excutere, & in se ipsum
 quotidie diligenter inquirere primùm edocuit, deinde ad totius
 antè actæ vitæ noxas per sacrâ Cõfessionè expianda adduxit, po-
 stremò, cum iam philosophiæ curriculum exegisset, spiritualibus
 exercitationibus perpoliuit; adeò propensum ad pœnitentiam,
 tantoque animi ardore succèssum, vt hyeme summa, cõcretū glacie
 flumè Sequanā plaustris impunè premètib; in separatâ Iacobçi
 vici domuncula propositas meditationes, & quidem in sidè niui,
 sub dio peregerit, sexque ipsos dies omni prorsus cibo potuque
 abstinerit, in diem longius vtique protracturus, nisi eum, re a-
 nimaduersa, cõsultoque suppliciter Deo, vetuisset Ignatius; & sanè
 respòdit operi fructus. Cū enim antea in eligèdo certo vitæ ge-
 nere Faber mira animi solitudine variisq; scrupulorū mole-
 stis adedò torqueretur, vt præ nimio angore sese in auias abdere
 solitudines, ibiq; radicibus herbarū victitare penè decerneret; ex
 hac spirituali exercitatione vocari se vnà cū Ignatio ad animorū
 subsidium non dubiè sentiens, tantā ipse pacem ac tràquillitatè

conscientiæ consequutus, ut ex vehementissima tanquam agitatione ac salo placidum tutumque portum se denique natum esse profiteretur. Ex eodem contubernio Franciscus quoque Xaverius nobilis Cantaber, idemque non vulgari eruditione, quippe qui laurea magistrali donatus Lutetia postmodum publicus Aristotelis interpres extiterit, quamquam principio ita non studiosus Ignatii, ut eius pietatem (ut fit) etiam procaciter irideret; tamen viri tum patientia tum obsequiis adeo delinuit, ut ad illius ductum abitriumque sese omnino contulerit. Huc & diuitiarum affluentia, & virido ingenio, & viribus corporis præferocem, admirabili prudentia ac lenitate mansuefecit Ignatius, in eamque rerum humanarum desipientiam & caritatis ardorem paulatim adduxit, ut inter ipsa Exercitia spiritualia, tum a carnis macerationem quattuor dies ieiunus omnino transegerit; tum vero, quod inter iuuenum greges desultor eximius, corporis agilitate sibi nimium placuisset; ad eius præcolum vanitatis, membris valido fune perstrictis, non sine acri sensu doloris dies aliquot in commentandi prandique labore atque attentione perstiterit. Hic est Xaverius ille, qui non multo deinde post, Ioannis Lusitaniæ regis rogatu, ex auctoritate Pontificis Romani missus in Orientem, plenus Apostolico spiritu, tota India maritima summis laboribus ac periculis peragrata, in ultimis Iaponiorum terras Evangelii lumen primum intulit, atque ingenti infidelium numero ad CHRISTVM adiuncto; multis claris miraculis, in ipso aditu Sinarum excessit è vita. Porro Xaverium & Fabrum imitati sunt Iacobus Laines Seguntinus, qui deinde Societate nostræ proximus ab Ignatio præfuit, vir de Christiana republ. in primis optimè meritus; & Alfonsus Salmeron Toleranus, Græcis & Latinis literis admodum eruditus: uterque confecto Compluti philosophiæ curriculo, Parisiosque partim Theologiæ causa partim etiam Ignatii noscendi gratia profecti, cuius de laudibus iam tum in Hispania, constanti hominum sermone, multa cognoverant. Accessit ad hos etiam Nicolaus Bobadilla Palentinus, doctus iuuenis, & philosophiam publicè professus in oppido Hispaniæ Pintia: itemque præstanti indole Simon Koterigius Lusitanus; & post aliquanto Claudius Iaius Gebennensis, & Ioannes Codurius Ebredunensis, Paschasiusque Broetus Ambianensis, Fabri præcipuè (cuius iam erat nomen Parisiis celebre) monitis & exemplo permoti. Hi omnes, impulsu planè divino, cum alter alterius consilium ignorarent, post exactissimam

cotius

totius vitæ confessionem spiritualibus exercitiis ab Ignatio perquam diligenter exculi, vehementi quadam spiritus motione sese non quidem in umbram ac solitudinem, sed in solem ac pulverem euocari ad prælia Domini prælianda senserunt. nec fuit è nouem vllus fere, quin ad propitiandum celeste numen, eiusque voluntatem suppliciter exquirendam, præter cæteram abstinentiam & incommoda voluntaria, tridui, vt minimum, totius incediam sponte pertulerit, nimis audaci fortasse consilio; nisi eos & multorum exèpla & feruor simul ætatis ac pietatis exculet. Hosce igitur socios Dei beneficio nactus Ignatius, (quorum tres erant superstites hæc scribente me, Salmeron, Roterigius, & Bobadilla) quod iam diu moliebarur & agitabat animo, re ipsa aggredi primo quoque tempore statuit; vt Hierosolymam Pontificis maximi permissu repeteret, gentesque finitimas Christiana quondam religione præstantes, deinde Mahometis nefaria superstitione deceptas, vel à miserabili errore ad veritatem Euangelii reuocaret, vel certè (quod erat proximum) sanguinem ac vitam in causa rãpia tamque gloriosa profunderet. Neque sanè difficile fuit, ceteros iam sponte currentes, & Dei amore incensos, in eandem sententiam & propositum adducere. & quia plerique Theologiæ studia nondum absoluerant; ne interim conceptus ardor animi refrigesceret, & simul vt ipsorum eo gratiùs diuinæ maiestati obsequium esset, quo maiorem sibi met ipsi necessitatem seruitutis ac religionis imposuissent; implorato beatissimæ Virginis patrocinio, ac sancti Dionysii Areopagitæ, cuius in tutela Parisii sunt, in æde suburbana, quæ mons martyrum dicitur, sub Confessionis & Eucharistiæ mysteria sese voto obstrinxere singuli, emensis Theologiæ spatiis, continuè mortalibus rebus nuntium remittendi, atque in paupertate perpetua seruiendi gloriæ diuinæ salutique animorum: ac nominatim, ad constitutam diem Hierosolymam eo cõsilio nauigandi, vt in conuersionem infidelium toto pectore incumberent, palmamque martyrii studiosè captaret. id consilium si qua re impediretur, anni circumacto spatio denique Romam adirent, suamque operam summo Pontifici Christi Vicario ad spirituale proximorum auxilium sine vlla vel præmi pactione vel temporum aut locorum exceptione deferrent. Id votum in eo templo vouere ingenti consensu & alacritate, anno post Christum natum M. D. XXXIV. decimo octauo Kal. Septembris, quo die Assumptionis Mariæ Virginis anniuersaria gratulatio celebratur. idemque votum eodem loco dieque pariter anno proximo ac tertio renouarunt, atque ea res tum ad con-

spirationem ac vinculum animorum, tum ad confirmandas suscepto consilio mentes omnium, mirificè valuit. Incendebat præterea studium alter alterius omni genere officii & caritatis duce ac moderatore simul Ignatio, quem omnes ut parentes eundem & vnicè diligebant, & valde reverebantur. ac primò spiruales modò apud hunc modò apud illud agitare cæteris; ibi suauissima de rebus diuinis habere colloquia, & sese mutuo ad Christianam laudem & decus hortari; deinde in studiorum disculturibus locisq̃ obscurioribus adiuuare inter se; & lucubrationes quisque suas, lumenq̃ doctrinæ & ingenii, cum resceret, in commune conferre: præterea inuicem sibi omnibus in rebus adesse certatim: denique à frequenti Sacramentorum vsu, & assiduitate precandi meditandiq̃, nullo pacto recedere. quibus rebus & varias dæmonum insidias tentationesq̃, contra eos ab incognito reuocare, vicerunt: & breui tanta coaluere cõcordia, ut quamquam è diuersis nec non infensis inter se orti nationibus, gratia tamen superante naturam, intra eisdem altiparietes, atque ad eò ex vno propemodum omnes vtero in lucem editi viderentur.

LIBRI PRIMI FINIS.

IGNA-

